

Sygn. akt III Ca 2069/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Arkadia Wyraz - Wieczorek

Sędzia SO Krystyna Hadryś (spr.)

Sędzia SR (del.) Joanna Zachorowska

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2014 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa(...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko M. B. i W. P.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 5 września 2013 r., sygn. akt I C 31/13

1 oddala apelację;

2 zasądza od powoda na rzecz pozwanych solidarnie tytułem kosztów postępowania odwoławczego kwotę 1476 (tysiąc czterysta siedemdziesiąt sześć) złotych w tym 276 (dwieście siedemdziesiąt sześć) złotych tytułem podatku od towarów i usług.

SSR (del.) Joanna Zachorowska SSO Arkadia Wyraz-Wieczorek SSO Krystyna Hadryś

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 20 czerwca 2012r. powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. żądał od pozwanych solidarnych W. P. i M. B. zapłaty kwoty 10.500 zł. z umownymi odsetkami w wysokości czterokrotności stopy lombardowej NBP od dnia 20 czerwca 2012r. oraz zasądzenia kosztów sądowych w kwocie 132 zł i kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł oraz kosztów opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usług płatności w kwocie 2,38 zł. W uzasadnieniu podał, że wierzytelność pochodzi z umowy kredytu zawartej między pozwanymi a (...) Bankiem (...) S.A. w K.. Umowa została wypowiedziana z uwagi na rażące naruszenie warunków spłaty. Bankowy tytuł egzekucyjny został zaopatrzony w klauzulę wykonalności. Powód nabył od banku wierzytelność na podstawie umowy o przelew wierzytelności z dnia 3 października 2011r. Pozwem dochodzi część przysługującej mu od pozwanych wierzytelności. Pomimo poinformowania o zmianie wierzyciela i wezwaniu do zapłaty, pozwani nie spełnili świadczenia.

Nakazem zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym z dnia 24 lipca 2012 r., Sąd Rejonowy w Lublinie, zasądził od pozwanych solidarnych na rzecz powoda dochodzoną pozwem kwotę z umownymi odsetkami oraz kosztami procesu.

W tożsamych co do treści sprzeciwach pozwani wnieśli o uchylenie nakazu zapłaty i oddalenie wobec nich powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniach wskazali, że nie istnieje podstawa faktyczna roszczenia, bowiem pozwani nie są dłużnikami powoda i nie byli stroną umowy kredytu z bankiem. Umowę kredytu podpisała PPUH (...) J. W. P., M. B.. Pozwani zarzucili, że powód nie wykazał roszczenia co do wysokości, bowiem wyciąg z ksiąg rachunkowych banku utracił przymiot dowodu urzędowego. Pozwani podnieśli, że roszczenie nie jest wymagalne, gdyż umowa kredytu nie została im wypowiedziana oraz przedawnione.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy w Gliwicach oddalił powództwo i zasądził od powoda na rzecz pozwanych solidarnych kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Orzeczenie to zapadło przy ustaleniu, że w dniu 21 kwietnia 2005r. (...) Bank (...) S.A. w W. zawarł z Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Usługowo – Handlowym (...), M. B. z siedzibą w Z. umowę o kredyt złotowy w formie linii odnawialnej. Dopuszczalny pułap zadłużenia wyniósł 600.000 zł. Kredytu udzielono do dnia spłaty, który aneksem nr (...) ustalono na 31 stycznia 2006r. Strony ustaliły, że dzień spłaty jest równocześnie dniem wymagalności kredytu. W okresie obowiązywania umowy, bank zobowiązał się do udostępnienia kwoty kredytu każdorazowo na podstawie decyzji obciążeniowej stanowiącej załącznik do umowy. Jako zabezpieczenie spłaty ustalono poręczenie według prawa cywilnego ustanowione przez W. P. i M. B.. W dniu 21 kwietnia 2005r. pozwani podpisali oświadczenia poręczyciela, w których treści wskazano, że poręczenie obejmuje wynikające z umowy zobowiązania z tytułu kredytu, odsetek, prowizji i innych kosztów w tym egzekucji. W dniu 1 czerwca 2006r. bank na podstawie ksiąg rachunkowych wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) stwierdzając, że pozwani solidarnie ze spółką jawną są dłużnikami z tytułu wymienionej umowy kredytu, w łącznej kwocie kredytu wraz z odsetkami równej 332.250,83 zł. Postanowieniem z dnia 27 czerwca 2006r. Sąd Rejonowy w Zabrze nadał wymienionemu tytułowi klauzulę wykonalności. W dniu 15 lutego 2007r. bank na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności złożył przeciwko pozwany wniosek egzekucyjny. Postanowieniem z dnia 16 marca 2012r. komornik umorzył postępowanie egzekucyjne. W dniu 3 października 2011r. bank podpisał z powodem umowę przelewu (...) wierzytelności banku, w tym wierzytelności z bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...), pod warunkiem zawieszającym w postaci zapłaty ceny za przelane wierzytelności.

Powyższe okoliczności doprowadziły Sąd Rejonowy do przekonania, że powództwo jako nieuzasadnione, podlegało oddaleniu. Zdaniem Sądu słusznie zarzucili pozwani brak legitymacji czynnej. Z przedłożonej przez powoda umowy o przelew wierzytelności wynikało, że została ona zawarta pod warunkiem zawieszającym – zapłaty całej umówionej ceny za „sprzedaż wierzytelności” na rzecz banku, a wobec zaprzeczenia przez pozwanych tej okoliczności, na powódzie w oparciu o art. 6 k.c. spoczywał ciężar wykazania, że warunek się ziścił i w efekcie powód wstąpił w prawa wierzyciela. Obowiązkowi dowodzenia w tym zakresie powód nie podołał, w konsekwencji nie wykazał swej legitymacji procesowej. Sąd Rejonowy uznał, że mając na uwadze art. 878 § 1 k.c. trafnie zarzucili pozwani brak oznaczenia górnej granicy ich odpowiedzialności jako poręczycieli solidarnych za dług spółki jawnej. Przedłożone przez powoda poręczenia nie wskazują konkretnej kwoty – górnej granicy odpowiedzialności poręczycieli, a jedynie lapidarnie ujmuje, że poręczenie obejmuje wynikające z umowy kredytowej zobowiązania w szczególności z tytułu kredytu, odsetek, prowizji, i innych kosztów. W konsekwencji brak limitu odpowiedzialności, skutkuje w myśl art. 878 § 1 k.c. nieważnością poręczenia pozwanych Sąd w oparciu o art. 95 ust 1 a Prawa bankowego nie uznał przedłożonego przez powoda bankowego tytułu egzekucyjnego za dokument urzędowy. To skutkuje w myśl art. 253 k.p.c. obowiązkiem wykazania przez powoda prawdziwości twierdzeń zawartych w bankowym tytule egzekucyjnym - dokumencie prywatnym, bowiem to powód z tych okoliczności w toku procesu chciał skorzystać. Skoro umowa miała charakter odnawialnej linii kredytowej, to do wykazania wysokości faktycznie udzielonego kredytu niezbędne było przedłożenie w toku procesu dyspozycji obciążeniowych o których mowa w § 2 ust 2 a umowy kredytu. Obowiązkowi dowodzenia w tym zakresie powód nie uczynił zadość przedkładając jedynie wydruki komputerowe z list przelewanych

wierzytelności nie opatrzonych żadnym podpisem, ani wezwań do zapłaty bez dowodu ich wysłania bądź faktycznego doręczenia pozwanym. W konsekwencji Sąd nie oceniając dalej idących zarzutów pozwanych uznał, że powód z podanych przyczyn nie wykazał legitymacji czynnej, ważności poręczenia pozwanych i wysokości wierzytelności. Dlatego powództwo w oparciu o art. 6 k.c. w zw. z art. 878 § 1 k.c. podlegało oddaleniu. O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł powód zaskarżając go w całości wnosząc o jego zmianę i orzeczenie zgodnie z pozwem i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje; ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu, z pozostawieniem temu sądowi orzeczenia kosztach postępowania za obie instancje.

Zarzucił naruszenie prawa procesowego, a to art. 233 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że powód nie udowodnił, że posiada legitymację procesową czynną, bowiem nie wykazał faktu nabycia wierzytelności od poprzedniego właściciela, z uwagi na fakt, że nie wykazał ziszczenia się warunku zapłaty ceny za nabyte wierzytelności co stanowiło warunek zawieszający, podczas gdy ziszczenie się warunku można wywieść z samego faktu zarządzania wierzytelnością; powód nie udowodnił dochodzonego roszczenia, podczas gdy z akt sprawy wynika zarówno jego zasadność jak i wysokość, gdyż wyciąg z ksiąg bankowych jako dokument prywatny posiada walor dowodowy, a przerzucenie ciężaru dowodu na stronę pozwaną w przedmiocie przedstawienia historii operacji dokonywanych na rachunku bankowym jako stanowiącym tajemnicę bankową ma swoje uzasadnienie w zasadzie rozkładu ciężaru dowodu. Ponadto zarzucił naruszenie prawa materialnego, a to art. 878§ 1 k.c. poprzez przyjęcie, iż oznaczenie górnej granicy odpowiedzialność poręczycieli powinno być wyrażone kwotowo, mimo iż wykładnia woli poręczyciela jednoznacznie wskazuje na zakres długu, a w momencie poręczenia nie da się go precyzyjnie określić; a to art. 65 k.c. poprzez uznanie, iż złożone do akt sprawy oświadczenia poręczycieli cywilnych nie spełniają przesłanek ważności poręczenia cywilnego za dług przyszły, wskazanych w art. 878§ 1 k.c. nie wynika górna granica odpowiedzialności poręczycieli, podczas gdy przepis ten wymaga tylko, aby dług przyszły, za który się poręcza, był określony.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela w całości i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji w zakresie legitymacji czynnej strony powodowej, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Orzekając Sąd Rejonowy nie uchybił zasadom logicznego rozumowania, ani też doświadczenia życiowego. Wnioski Sądu pierwszej instancji, co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści dowodów zgromadzonych w sprawie, a zaoferowanych przez obie strony.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia prawa procesowego objętego regulacją art. 233 k.p.c., stwierdzić należy, że stanowisko prezentowane w apelacji w zasadzie nie można określić jako zarzut, lecz polemikę z ustaleniami zaskarżonego wyroku. W ocenie Sądu Odwoławczego skuteczne postawienie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 k.p.c. wymaga wykazania, że Sąd I instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, natomiast apelujący nie wykazał, aby Sąd meriti dopuścił się powyższych naruszeń, a także aby Sąd ocenił twierdzenia apelującego w sprzeczności pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. To bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające wyłącznie przekonanie skarżącego o innej niż przyjął Sąd Rejonowy wadze poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu, a z takim sformułowaniem treści apelacji mamy do czynienia w niniejszej sprawie.

Sąd Odwoławczy uznał za zasadne wskazać, iż stosownie do art. 6 k.c. powód jako strona inicjująca postępowanie sądowe, występująca z żądaniem opartym na twierdzeniu ziszczenia się warunku zawieszającego umowy o przelew wierzytelności, zobligowany był do udowodnienia faktu, z którego wywodzi takie skutki prawne. Wynika to wprost z treści tego przepisu i nie budzi wątpliwości interpretacyjnych, gdy odniesie się zasady prawa materialnego do procesowego uregulowania w art. 232 k.p.c. Zgodzić należy się z Sądem meriti, iż wobec konsekwentnego zaprzeczenia

przez pozwanych wskazanej okoliczności, obowiązek ten nie może zostać niejako przerzucony na pozwanych, którzy ponadto na żadnym etapie postępowania sądowego nie przyznali powyższych okoliczności. Wobec czego należy podzielić twierdzenie Sądu Rejonowego, iż powód nie wykazał legitymacji procesowej czynnej, gdyż nie sposób domniemywać ziszczenia się warunku zawieszającego na samej podstawie otrzymania przez powoda dokumentacji potwierdzającej istnienie zadłużenia wobec poprzedniego wierzyciela, a powód będący profesjonalistą winien był dochować należytej staranności podczas prowadzenia swojej działalności.

Nie można uznać za trafny zarzut skarżącego, iż powołanie się na dokumentację co do poręczenia i wysokości istniejącego zadłużenia pozwanych jest wystarczającą dla oceny legitymacji powoda. Przedłożone przez niego dokumenty w postaci wyciągu z ksiąg bankowych, umowy wraz aneksem, wezwań do zapłaty, bankowego tytułu egzekucyjnego i pozostałej dokumentacji nie wykazują by warunek zawieszający umowy z dnia 3 października 2011 r. został spełniony i umową powód skutecznie nabył wierzytelność odnoszącą się do pozwanych. Powód jako podmiot profesjonalnie zajmujący się obrotem wierzytelnościami, winien liczyć się z obowiązkiem wykazania swoich twierdzeń. Należało podkreślić, iż wykazanie prawidłowego zakupu wierzytelności spornych w rozumieniu przejścia prawa, nie wymagało – jak to podnosi skarżący – ujawnienia elementów majątkowych umowy sprzedaży wierzytelności, lecz wykazania realizacji warunku zawieszającego, chociażby poprzez potwierdzenie w przewidzianej formie tego faktu, jako uznania przez sprzedającego. Wyraźne w tym zakresie uzgodnienie zawarte w punkcie 3 umowy, nie potwierdza zarzutu apelacyjnego, a jedynie może wskazywać na współpracę zbywcy co do gromadzenia i przekazywania dokumentacji. Jej przekazanie nie zostało przez strony umowy uznane za wykazanie spełnienia warunku zawieszającego umowy, a także nie zostało wykazane, by powodowi formalnie, w oparciu o przedmiotową umowę taką dokumentację przekazano.

W ocenie Sądu Okręgowego, pozostałe podniesione w apelacji zarzuty mają charakter czysto polemiczny i sprowadzają się do negowania właściwej oceny i ustaleń Sądu meriti, przeciwstawiając im własne oceny i wnioski, które w żadnym razie nie mogą podważyć trafności rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego co do legitymacji czynnej strony powodowej w niniejszej sprawie.

W sytuacji, gdy powód nie wykazał swojej legitymacji czynnej w niniejszej sprawie, rozpoznawanie zasadności zgłoszonego roszczenia przez Sąd I instancji oraz odniesienie się Sądu Odwoławczego do zarzutów apelacyjnych co do zasadności zgłoszonego przez powoda roszczenia i jego wysokości, nie znajduje podstaw prawnych. Brak wykazania bowiem w rozumieniu art. 6 k.c., by powód mógł wywodzić swoje roszczenie z umowy o kredyt złotowy udzielony przez (...) Bank (...) Spółka Akcyjna w K. z dnia 21 kwietnia 2005 r. (k – 55) oraz poręczenia tej umowy przez pozwanych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalono apelację powoda jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na mocy art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c. i przy zastosowaniu art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z § 2 ust. 3, § 6 ust. 5 i § 12 ust. 1 pkt.1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądzając od powoda na rzecz pozwanych solidarnie kwotę 1.476 zł. tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

SSR del. Joanna Zachorowska SSO Arkadia Wyraz- Wieczorek SSO Krystyna Hadryś